

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej
Fél évre 480 Lej
Negyed évre 240 Lej
Havonta 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Ardrágítást

követ el a kormány a legfrissebb lukszusadó behozatalával. Felesleges talán külön hangsúlyozni, hogy az élethelétetett újabb tíz százalékos közvetett adó, amelyet, hogy mindentelké hatósági molesztálásokra alkalmas s az igazságtalan vexaturák zsilipjeit nyitja meg, — ismét egyik tényezője lesz az árak emelkedésének.

Az aradi érdekelt kereskedők ugyan mozgalmat indítottak s egyöntetűen állást is foglaltak a pénzügyi kormány újabb drágítási manővere ellen, de a fiskus most sem nézett sem közérdeket, sem jogos magánérdeket, nem törődött — ami pedig a legfontosabb volna — a lej külföldi presztízsének és árfolyamának védelmével, hanem csak rendületlenül szoritja és fojtogatja a saját adófizetőit.

A közvetlenül érdekeltek megmozdulása, a kereskedőnek, fogyasztónak egységes tiltakozása — sajnos, miként a multban annyiszor tapasztalhattuk, most sem ért többet a sóhivatalhoz benyújtott beadványnál. Az új lukszusadó vigan grasszál, mint a legfrissebb adófajta. Nem is annyira a kereskedők miatt aggódnak az új adóért, hanem főleg magunk, szegény fogyasztók miatt akik már rég leszoktunk mindenféle lukszusról, de jól tudjuk s már saját bőrünkön érezzük, hogy ezt a 10 százalékot mégis csak nekünk kell végeredményében kiizzadni. Az új lukszusadó értékhatára olyan irreálisan alacsony, azaz már olyan árnál le kell fizetni előre a lukszusadót, hogy immáron a legszerényebb jövedelmű munkás vagy fixfizetésű, kisjövödemű hivatalnok is „fényűzési” adót fizet, — mert az vitán felül áll, hogy a kereskedők kénytelenek áthárítani ezt az adót is a fogyasztókra, — anélkül, hogy ezt rossz néven lehetne tőlük venni.

Megérténénk, ha a kormány az autó, pezsgő, csincsilla bunda, perzsa szőnyeg és egyéb hasonló luksuscikkek után akár ezer százalékos fényűzési adót vetne ki, de megdöbbentően antiszociális intézkedés, hogy két-háromezer lejes ruházati dolgok, elsőrendű cikkek után lukszusadót kelljen fizetni.

Az ellenzék a kormány azonnali távozását követeli Megegyezés előtt a nemzeti és parasztpárt. — A városi hatóságok továbbra is elfogadják a magyar nyelvű beadványokat.

(Bucuresti, március 1.) A választójogi javaslat bizottsága ma is ülésezett. A kisebbségben maradt listákra vonatkozólag találtak egy megoldást, melyet azonban először Bratianu Jonelnek is el kell fogadnia és csak azután fogják nyilvánosságra hozni.

Az ellenzék a kormány azonnali távozását követeli.

Madgearu a Mussolini-féle reakciós választójogi rendszer bevezetésének hírével kapcsolatban a következőket jelentette ki:

A kormány elvesztette a fejét. Mussolini-rendszert bevezetni ott, ahol nincs Mussolini, annyit jelent, mint szeleket vetni és zivatárokat aratni. Az ország megelégette a sok vihart és nyugalmat óhajt. Az egyesült ellenzék a községi választásoknál kiállotta a tűzpróbát, megmutatta milyen egységes és erős tud lenni.

Az egyesült ellenzék vezetői között egyébként tegnap este hosszabb megbeszélés volt, amelyen elhatározták, hogy Michalache egy deklarációt fog felolvasni a parlamentben, amelyben a választás eredményeképpen az egyesült ellenzék követeli a kormány azonnali távozását.

Ellenzéki deklaráció.

A kamara ma délutáni ülését 3 órakor nyitotta meg Orleanu elnök. Michalache felolvassa az ellenzéki pártok deklarációját. Az ellenzék követeli, hogy a kormány adja be lemondását és tegye lehetővé az alkotmányos rendszer életbeléptetését.

Választási visszaélések, a kormány lemondása.

Michalache után Constantinescu földművelésügyi miniszter szólal fel. Kijelenti, hogy várta ezt a deklarációt, mert az ellenzék rendszerint deklarációk formájában szokott haragjának kifejezést adni. Nem mi, hanem az ellenzék erőszakoskodott — mondja a földművelésügyi miniszter. A baloldal erre óriási zajt csap:

— Lé a banditákkal! Porcul! Kíáltják a liberális párt felé. Az elnök nagynehezen állítja helyre a csendet, majd Dobrescu és Diaconescu képviselőket a fegyelmi bizottság elé utasítja.

Georgescu a tulceai választási visszaélésekről beszél. Támadja a prefektust, aki meghusította a

pótválasztási és a liberális listát jelentette ki győztesnek.

Tatarescu kijelenti, hogy a parasztpárt listáján egy politikai jogától felfüggesztett és jogerősen elítelt jelölt is szerepelt. Ezért kellett megsemmisíteni a tulceai ellenzéki listát. Tatarescu beszédét az ellenzék állandó közbeszólásokkal zavarja, mire az államtitkár elhagyja az üléstermet.

Gelea felolvassa a fegyelmi bizottság jelentését, amely javasolja, hogy Dobrescu és Diaconescu képviselőket 20 napra zárják ki az ülésekről.

Duca külügyminiszter több kisebb jelentőségű törvényjavaslatot terjeszt be, majd Diaconescu szólal fel védelmére. Kifejti, hogy nem követett el fegyvelemsértést és ha kizárják, ez csak jellemezni fogja a mai rendszert. Dobrescu kijelenti, hogy közbeköltésére Constantinescu miniszternek szólt, aki a tulvai fogarasi prefektus patronusa. Kéri a kamarát, hogy ne szavazza meg kizárását. Az ülés — lapzártakor — folyik.

Meg lesz a megegyezés a nemzeti és parasztpárt között

Az egyesült ellenzéki pártok között ma is egész nap folytak a megbeszélések. Az eddigi pesszimisztikus híreket, minden átmenet nélkül erős optimizmus váltotta fel, amit azzal magyaráznak, hogy a pártok közeledése magasabb utasításra történt. Ma délelőtt fokozott és erős tempójú tárgyalás indult meg a nemzeti és parasztpárt között. Ugy hírlik, hogy rövidesen végleges határozatot hoznak a fuziót illetően. Jól informált körök szerint a magasabb helyről jött parancs egyszerűen eliminált minden nehézséget és a két párt között már alig van olyan probléma, amely utját állaná a fuziónak. A közeli napok eseményeiről sokat beszélnek politikai berkekben. Egy héten belül újabb történelmi jelentőségű események zajlanak le a román politikai életben.

Kormánycafolat a nyelvröndelet visszavonásáról.

Arra a hirre, hogy a belügyminiszterium nem járult volna ahhoz, hogy a helyi hatóságok a magyar nyelvű beadványokat elfogadhassák, illetékes helyen a következőket jelentették ki:

— Az Unversul hire teljesen légből kapott. Ilyet a belügymi-

niszterium nem tett, mert nem is áll jogában. A közigazgatási törvény egyik szakasza a városi tanácsoknak ad felhatalmazást arra, hogy a hivatalos nyelven kívüli használat ügyében intézkedjen. Ha tehát a városi tanács hozta ezt a határozatot, ugy csak az tudja a határozatot megsemmisíteni. Mindaddig tehát, amíg ez meg nem történik, a magyarnyelvű beadványok benyújtása előtt nem állhat semmilyen akadály.

Elhalasztják

a megpeticionált városi tanácsok megalakulását.

(Bucuresti, március 1.) A belügyminiszterium körrendeletet intézett a perefektusokhoz, hogy mindazokban a városokban, ahol a választás ellen petíciót adtak be, a képviselőtestület alakuló ülését a döntésig halasszák el. A bucaresti-i képviselőtestület alakuló ülését március hetedikére tűzték ki. A Monitorul Oficial holnapi száma fogja közölni a kinevezett tanácsstagok névsorát.

Megkezdték

a Fokker-panama főtárgyalását.

(Bucuresti, március 1.) A bucaresti-i hadbírószág előtt ma kezdődött meg a Fokker repülőgépek szállítási ügyének főtárgyalása, Davidoglu tábornok elnökletével. A per vádlottjai: Beroniade alezredes és Mincu kapitány. A tárgyalás megnyitása után a védelem nevében Rosetti ügyvéd kérte a tárgyalás elnapolását, mert nem volt ideje az ügyiratok áttanulmányozására. A bíróság Hotineanu őrnagy indítványára elvetette a védelem kívánságát. Ezután a védők a tanúk beidézését kifogásolták. Rosetti kifejtette, hogy Károly extrónörököst, aki legkevésbé sincs belekeverve az ügybe, a védelem kéri tanuként kihallgatni, miután mint a katonai aviatika főfelügyelője, bizonyíthatja a vádlottak ártatlanságát. A védelem kérése dacára sem idézik meg a volt trónörököst. Ugyancsak nem kaphatott idézést Rasch, a Fokker-gyár vezérigazgatója, a per egyik főtanúja sem, mert csak három nappal ezelőtt küldték el az idézést részére, ennyi idő alatt pedig külföldről nem lehet ideérkezni. Ezért a védelem kérte a tárgyalás elhalasztását. A hadbírószág ezt az indítványt is visszautasította és elrendelte, hogy az összes tanukat, amennyiben nem jelennek meg, vezessék elő. Ezután a tárgyalás folytatását holnap reggelre halasztották.

Egy ravatal előtt.

Fekete, mint a fájdalom, amely körülreppen. Sok-sok virágkoszorú, mind fehér. Hófehér, mint az a lélek volt, amely kiterített testét hagyta itt örökre.

Ketten beszélgettünk. Öt évvel ezelőtt történt. Sokan tolongtak a vasutállomás jegypénztáránál. Én az ablak előtt álltam, míg Ő szerényen a tömeg mögött. Megkérdeztem, hová utazik. Pestre — üzente vissza. Megváltottam az Ő jegyét is. Hálásan mosolygott — elrohantam. Keresett, megtalált. Itt a jegy ára. „Nem akart adós maradni nekem?” — tréfáltam — „Pénzzel nem!” ... Ennyit beszélünk öt év alatt összesen. S ez elég volt ahhoz, hogy megérezsem az egyéniségét. Nagy, sötét szemében a szelíd melankóliát, a gyöngéden rejtettet s mégis felszínre jutót — a keskenyvonalt, finom ajkai körül a mosolygó szerénységet, amelyben egyesítve volt egy angyal büntelensége a lebilincselő nő bájával.

Azóta — ő nagyon gyakran lebegett előttem finom, szinte aromatikusan lényének képe. Hangtalanul figyeltem élete folyását. Kicsit busan, kicsit — csak az egészen kimagasló egyéneknek kijáró — féltő aggodalommal.

És most ismét találkozunk. Egyedül volt. Hangtalanul köszöntöttem. Nem felelt. Nem felelhetett. Egy órával azelőtt hasadt meg a szíve.

A fiatal férj arca sárgált, mint a halotté. Vonásai az átvirrasztott éjszakák gyötrelmeiben kövémeredtek. A legsötétebb férfifájdalom allegorikus személye. Mély, sáros lethargiában, alig hallhatóan beszél: — „A legboldogabb házaseletet éljük. Angyal volt Ő, akihez köznapias módon nem is lehetett közeledni. Nézzen körül... itt minden az Ő fenségesen szerény, gyönyörű egyéniségét viseli magán! Együttélésünk minden perce ünnep volt számunkra. A mindenségem volt — az életem. Tegnap még oszokolt és ma — ... S most elszakítják tőlem — az Életet.”

Itt megakad. Felsír belőle a fájdalom. Nagy, súlyos, férfisírás. Szívszakító, hatalmas, rettentő látvány, tudatalatti önsajnálattal. Fogadja el tőlem az Ő fényképét és őrizze tovább is szeretettel.

Egymásután jönnek, pap, kántor, siratók. Kiviszik a koporsót. Nehéz átvágná a tömeget. Mindenki itt van. Aki csak egyszer is látta. Aki ismerte. Mindenki szerette. Mindenki érzi a Holnapot. Sokezer ember. Felcsukló zokogás mindenütt. Aztán néma csönd. Mindenki a papra figyel: „Angyal volt, nem közénk való ... az Ur adta — most visszavette...”

Bocsánatot kérek tisztelendő Atyám, de én vétot mondok: Istent adta, nem tudtuk reá vigyázni ... visszavettél ...

Megindul a diszmenet. Hosszu az út a temetőig. S mégis — jaj — be korán állt meg a gyászkosorú. Jaj — be nagyon gyorsan tánt el a drága koporsó. A földben. Az elmúlásban. — Még egy rögt. Egy utolsót. S most vissza. Vissza a városba, a zajba, az életbe.

De valami kiesett a lelkemből. Sötétben tévedő, űr maradt utána.

Egyedül visszabarangolva, elvesztettem az eszményképemet örökre.

Nagyon — nagyon sajnálom ... magamat.

— Vándor —

Uj szenzációkat várnak a frankbizottságban.

A magyar kriminalisztikában ehhez fogható bűncselekmény még nem fordult elő — mondja Rakovszky belügyminiszter. — Farkas István vádol, Teleki Pál védekezik.

(Budapest, március 1.) A frankügy politikai részének állandóan újabb hullámai vannak. A legérdekesebb Rakovszky Iván belügyminiszter nyilatkozata, aki a nemzetgyűlés folyosóján tájékoztatta az érdeklődőket az ügy bűnügyi és politikai állása felől. A belügyminiszter ezeket mondotta:

A legnagyobb bűncselekmény.

— Amint a frankbizottság jelentéséből kiviláglik, privát tájékozódásból érdeklődtem mindenkinél, akiről feltehető volt, hogy felvilágosításokat tud adni. Az így nyert tájékozódás következményeként természetesen a nyomozás során a legteljesebb mértékben érvényesítettem. A pótnyomozás legújabb eseményeiről nem nyilatkozhatom, mert hiszen a nyomozási kiegészítések az ügyesség kívánságára történtek. A rendőrség csak végrehajtó közegként szerepelt. Arra sem felelhetek most, hogy a pótnyomozás mikor fejeződik be, mert állandóan felmerülhetnek újabb momentumok az ügyesség vizsgálat során is, amelyek a vizsgálat kiegészítését teszik szükségessé. Remélem azonban, hogy most már rövidesen pontot tehetünk az ügy mögé, amelyhez fogható magyarországi bűncselekmény a magyar kriminalisztikában még nem fordult elő.

A vádtanácsi tárgyalás.

A büntetőtörvényszék vádtanácsához most érkezett meg Zadravetz István tábori püspök védőjének, dr. Dánér Bélának a vádirat ellen bejelentett kifogása. Ezzel végleg le is záródott a kifogásolás határideje és dr. Ottrubay Dezső vádtanácsi elnöki azonnal intézkedett a kifogási tárgyalás kitűzése iránt. A vádtanács három napon, március 12., 13. és 14-én tárgyalja az ügyet. Mivel huszonhat terheltje van az ügynek és közel harminc védőügyvéd is szerepel az ügyben, a kifogási tárgyalás három napot vesz igénybe és a nagy esküdttszéki teremben fog lefolyni. A vádtanács ülése zárt és az ott terheltek, a védők, valamint az ügyesség képviselőjén kívül senki sem lehet jelen.

Teleki nyilatkozik.

Gróf Teleki Pál, akinek az utóbbi napokban sok támadás és vád ért, most a Magyar Távirati Iroda útján nyilatkozik, a nyilatkozatában a többek között a következőket mondja:

— A hozzám több oldalról intézett kérdések folytán szükségesnek tartom kijelenteni, hogy az ellenem egyes lapok hasábjain hajszaszerűen megindított támadásokra újságnyelatkozatokkal nem reflektálok. Amit a frankügyről tudtam, azt az illetékes fórumok előtt elmondtam. A rá-

galmazásokkal szemben pedig törvényes lépésekkel fogok élni.

A hatóságok tudtával.

Clinchant budapesti francia követ ma délelőtt megjelent gróf Bethlen István miniszterelnöknél, akivel hosszasan tanácskozott. A francia követ látogatását az Uj Nemzedék azzal a hírrel hozza kapcsolatba, amely szerint Briand francia miniszterelnök bizonyos felvilágosításokat kért a magyar kormánytól, mielőtt még Leon Blum szociálista képviselőnek a francia kamarában elhangzott interpellációjára válaszolna. A magyar nemzetgyűlésen Farkas István szociáldemokrata éle-

sen támadta a kormányt, kifogásolta, hogy titkolódzott és igyekezett az ügyet elzárni a parlamenti bizottság működését is korlátozta. Farkas István azt állítja, hogy a frankhamisítás a hatóságok tudtával és hozzájárulásával történt.

Szenzáció készül.

Schultze Artur berlini vallomásainak jegyzőkönyvét megérkeztek a budapesti rendőrségre s ezek alapján ismételtelen szűkséggé vált, hogy foképen tekinthetők a kérdésekről Gerőt, Spannringot, Varghát és Parraghot kihallgassák és szembesítsék. A többszöri kihallgatások és szembesítések azonban eredménytelenek maradtak. — Megbízhatónak látszó helyről olyan hírek terjedtek el a főkapitányságon, hogy a frankügyben újabb szenzációk várhatók. A híresztelések szerint a kormány egyes tagjai is bizalmas tanácskozást folytattak előkelő személyiségekkel kapcsolatban. A várt szenzáció azonban egyelőre elmaradt.

Uj harcok az Acsev. részvényekért.

Az államkincstár követeli az 56000 részvény lefoglalását. — Az aradi törvényszék március 8-án mond ítéletet.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes per került ma az aradi törvényszék harmadik szekciójára elé. Több ízben beszámoltunk arról a harcról, amelyet a román állam folytat az Acsev-részvények birtoklásáért. A jóvátételi bizottság tudvalevőleg a maga részére lefoglalt 56000 Acsev. részvényt, amely német állampolgárok tulajdonát képezte. Ezeket a részvényeket Párisban elárverezték s egy belga vasutársaság vásárolta meg 80 millió lejnek megfelelő értékért. A román kincstár ezzel szemben azt vitatja, hogy a jóvátételi bizottságnak nem állott jogában lefoglalni ezeket a részvényeket, mivel a békeszerződés a német állampolgárok eme részvényeit Romániának juttatja. Az elmúlt évben aztán a pénzügyminiszterium előterjesztést tett az aradi törvényszéknek, rendeljen el zárlatot ezekre a részvényekre. Az Acsev annak idején felebbezést jelentett be s Simionescu Constantin a törvényszék akkori elnöke nem is adott helyt a pénzügyminiszterium keresetének.

Ma újból foglalkozott ezzel az ügyvel az aradi törvényszék. A bíróság tagjai dr. Fikker Károly és Ornstein Árpád táblabírák, az ügyész Mandru Miklós, az állam képviselőjében Bucurestiből Otuscu pénzügyminiszteriumi ügyvéd és Moldoveanu bucuresti-i államügyvéd jelentek meg, míg a belga vasutársaságot dr. Issekutz István aradi ügyvéd képviselte. Az államügyvédek hosszú beszédben fejtették ki, hogy ezekre a részvényekre csakis a román államnak van joga. Ezeket csak a román állam foglalhatja le, s a jóvátételi bizottság nem avatkozhat be a román állam jogaiba. A bizottság ténykedése sérti az államot s a szuverén román államot nem lehet alárendelni a jóvátételi bizottságnak. Szerintük az sem fontos, hogy a részvények nincsenek itt, a lefoglalást azért ki-

lehet mondani. Mivel pedig a jóvátételi bizottságnak nem volt joga eladni a részvényeket, így a vétel semmisnek tekintendő. Dr. Issekutz István ezzel szemben ugyancsak a békeszerződésre hivatkozott, amely kimondja egy másik pontjában, hogy a német állampolgárok részvényeit a jóvátételi bizottság lefoglalhatja, eladhatja. Ennek következtében a vétel szabályszerű volt s így azt nem is lehet semmisnek deklarálni. Különben sem lehet bemutatásra szóló részvényeket elvben lefoglalni, csak akkor, ha azok birtokban vannak. A részvények nem szólnak névre s így nem állapítható meg, hogy mely részvények lefoglalását kéri a román állam. Az előterjesztés erre vonatkozó része homályos s ennek alapján nem lehet lefoglalást kérni. A bíróság hosszas tanácskozás után kimondta, hogy március 8-án hétfőn hirdeti ki az ítéletet. Aradi jogász körökben feszült érdeklődéssel várják az aradi bíróság döntését.

Az erdélyi piaristák jubileuma

Chujról jelentik: A kolozsvári piarista rend május 22. és 23-án ünnepeli meg fennállásának 150-ik évfordulóját, amely alkalomból a rend Kolozsváron élő volt növendékei országos ünnepséget készítenek elő. A kolozsvári piarista gimnázium valamennyi életben lévő növendéke a pünkösdi ünnepekre Kolozsvárra jönnek, hogy a piarista nevelők előtt vallás és nemzeti különbség nélkül haláljukat kifejezzék. Az ünnepség pünkösdi szombatján egy iskolai ünnepélyvel kezdődik. Másnap martini lesz a Magyar Színházban, majd délután diszkozgyűlés. A jubileummal kapcsolatban György Lajos szerkesztésében „Véndiák-almanach” jelenik meg.

SPORT.

Gózerővel folynak a bajnoki mérkőzések.

Aradon az AAC döntetlenül játszott az ATE csapatával. — Clujon és Timisoarán a várakozásnak megfelelően végződtek a küzdelmek.

(Saját tudósítónktól.) Megindultak a küzdelmek a bajnokságért Erdélyben. eredmények a következők: Arad. ATE—AAC 1:1 (1:0). Az őszi bajnokságból elmaradt mérkőzés mindvégig durva és nivótlan keretek között mozgott. A játék első felidejében az AAC főlénye domborodott ki erősen, ennek dacára Laczay hibájából a 43-ik percben Vajda az ATE vezető goalját szerzi. A második felidőben az ATE működik főlénytel s itt is — az első felidő pendantja képen — a leszorított fél ér el eredményt. Török a 16-ik percben váratlan lövésével védhető gólt lő. (1:1). A játék ezután még jobban eldurvul. A gyenge bíró a közönség izléstelen közbeszólásaitól kísérvé, képtelen a mérkőzést erélyes kézzel vezetni, hibát-hibára halmoz, sőt mindkét fél részére olvát egy-egy tizenegyet. Mezőnyjátékkal ér véget a mérkőzés. Szikula, az ATE balösszekötője az I. felidő 30-ik percében Kolumbán I. durva belemeneése folytán súlyos inszalag-szakadást szenvedett. — ATE II—AAC II. 5:1 (3:0). — AMTE—CFR 4:4 (2:2). Tréning-mérkőzések.

Timisoara. Kinizsi—ZsSE 4:0 (3:0) A mérkőzést a Kinizsi nagy főlénye jellemezte, különösen a csatársor excellált. A goalok Wetzer (2) és Semler (2) érdemei. — TAC—Banatul 9:1 (3:0) A mérkőzés az óriási goalzapor dacára változatos lefolyású volt. A mérkőzést dr. Várlanu Sabin kitűnően vezette. — Spárta—CFR—TMTE 2:1 (1:0). — Cluj. RMS—CFR 2:1 (0:0) Egyenlő ellenfelek szürke mérkőzése. — KAC—Vasas (KMTE) 3:0 (1:0) A reorganizált KMTE, illetve Vasas csapata nem volt komoly partnere az erősen feljavult KAC-nak. — Victoria—Academia 3:1 (1:0). — KKASE—Husiparosok 4:0 (1:0) A KKASE tegnap ismét gonarány javító formában volt. — Gradea-mare. NAC—Makabea 4:2 (1:0) A NAC jelenleg csak az árnyéka régi együttesének. — Bihorul—CFR 1:0. A II. felidő elején Mátéfi bíró tizenegyet ítél a Bihorul ellen, amelybe a Bihorul nem egyezett bele és mivel a bíró kimondott ítéletét megváltoztatni — igen helyesen — nem akarta, a reklámoló Bihorul levonult és hosszas kapacitálás után sem volt hajlandó visszatérni. Mátéfi bíró ennek következtében a szabályos várakozási idő eltelével leűta a mérkőzést. Az ügynek a II. „felideje” így a szövetség zöldsztalán fog lejátszódni, valószínűleg a Bihorulra kedvezőtlenül.

O Megjelent az Erdélyi Sport. Hosszas halogatás után tegnap ismét mezelelt Arad egyetlen sportlapja, az „Erdélyi Sport.” A helyi eseményeken kívül részletesen beszámol az összes vidéki eseményekről, valamint a külföldi eredményekről.

Zita exkirályné a frankhamisításról és magyar barátairól.

A volt uralkodónő a publi-frizuráról, filmgyárak ajánlatairól és a róla terjesztett házassági hírekről.

(Budapest, március 1.) A Budapestben megjelenő „Neues Politisches Volksblatt” című német napilap legutóbbi számában egy amerikai napilap tudósítójának Zita exkirálynével folytatott beszélgetését közli. A „Neues Politisches Volksblatt” szerint az uralkodónő a következő nyilatkozatokat tette az amerikai újságíró előtt:

— Nem vagyok hajlandó fiamat azért az árért a magyar trónra juttatni, amely akár csak egyetlen magyar ember életébe kerülne. Az én álláspontom az, hogy fiam csak akkor foglalhatja el a magyar trónt, ha a magyar nép kívánni fogja.

— Ellenségeim állandóan a leglehetősebb rágalmakkal üldöznök. Így például azt állították, hogy férjhez megyek egy magyar grófhhoz, majd, hogy egy amerikai filmgyárral szerződést kötöttem. Még olyan buta híresztelésekkel is üldöznek, hogy levágattam hajamat és publi-frizurát hordok. — Mindezek nersze házasságok. A

film-meséből csak annyi igaz, hogy jóakaratu tanácsadók azt ajánlották, hogy családom balsorsát propaganda-célokra dolgoztassam fel egy filmben. A magam részéről ezt a tervet nyomban elvettem.

— Most, hogy a magyar frankhamisítási botrány közismertté lett, nem követek el tapintatlanságot, ha elárulom, hogy a pénzhamisításban részes körök a multban ismételtlen megkísérelték a hozzám való közeledést és olyan célok szolgálatába akartak állítani engemet, amelyeket sohasem helyeselhettem.

— A frankhamisítók táborában egyetlen barátom sincsem. Az én barátaim Apponyi Albert góf és az ő köre. Biztos, hogy ezek az urak sohasem vesznek részt becsutelen cselekményekben. És én tudom azt is, hogy barátaim közé számíthatom a magyar népet is.

A beszélgetés további során az uralkodónő megcáfolta azokat a híreket, amelyek Ottó helytelen neveléséről szólnak.

Ugyvédsztrájk készül Nagyváradon.

Március 8-án kezdik meg mozgalmukat a váradi ügyvédek. — Az aradi ügyvédi kamara nem nyul a sztrájk fegyveréhez.

(Saját tudósítónktól.) Ismeretes, hogy a legutóbb igazságügyi rendelkezések, főként a portarelli intézmény felállítására nagy visszatezést szült az ügyvédi kar körében, mely ebben ugy a jogkereső közönség, mint az ügyvédek érdekeinek flagrans megsértését látja. A romániai igazságszolgáltatás lassu menetét akarta a kormány ezzel gyorsítani, az ügyvédi kar azonban ezt a gyorsítási módot veszélyesnek tartja s ez ellen erőteljesen tiltakozik is. A nagyváradi ügyvédi kamara legutóbb tartott ülésén a kormányintézkedéssel szemben a legélesebb harcot váiasztotta: március 8-tól kezdődőleg kimondta az ügyvédsztrájkot s csatlakozásra hívta fel az ország minden ügyvédi kamaráját.

Az aradi ügyvédi kamara e napokban kapta meg a nagyváradi kamara sztrájkot kimondó határozatát. Munkatársunk felkereste Schütz Henrik dr.-t, az aradi kamara titkárát, hogy érdeklődjék, milyen álláspontot foglal el az aradi kamara vezetősége a közönséget és az ügyvédi kart érzékenyen érintő kérdésben. Schütz dr. a következőket mondotta:

— Megkaptuk a váradi kamara átiratát, amelyben csatlakozásra

szólt fel bennünket megindított erélyes akciójához. Dr. Marsleu Justin, az aradi kamara dékánja tudomást szerzett már az átirat tartalmáról s mivel pólltkai ügyek Bucurestibe és Kolozsvárra szállították, egyuttal érdeklődni is fog a kolozsvári ügyvédi kamara ez ügyben elfoglalt álláspontjáról. Tudomásom szerint eddig még az ország egyetlen kamarája sem jelentette be csatlakozását a váradi kamara sztrájkproklamálásához s azt hiszem, hogy az az akció, ebben a formában nem is szélesedik országos mozgalommá. Az aradi ügyvédi kamara előreláthatóan nem nyul majd ilyen szélsőséges eszközökhöz, amelyeket én magam sem tartok célravezetőnek. A kamara választmánya különben még nem ült össze ebben az ügyben, mert dékánunk minden valószínűség szerint csak e hét végén érkezik haza utjából. Akkor majd a legilletékesebb fórum elé kerül a váradi kamara átirata.

Az aradi ügyvédek körében különben nagy az elkeseredés az új igazságügyi rendelkezések ellen és amint értesülünk, a kamara keretén belül akció is indítanak a jogszolgáltatás atrocitásaival szemben való erélyesebb fellépés érdekében.

O Budapesti eredmények. Budapestről jelentik: A szerencse isten-szszonyu egyúttal az FTC-t fogadta kegyeibe, mivel tegnap az összes vezető egyesületek szomorú eredményekkel végeztek, azonban az FTC-nek ismét sikerült két pontot szerezni. Eredmények a következők: Vasas—MTK 1:1 (1:0) A játék elején Takács megsérült és csak a második felidőben tér vissza. A vezetést Grünfeld lövi Koffler beadása után, amelyet az MTK, dacára főlényes játéka-

lem. A vezető goalt a 33 FC szerzi 11-esből, melyet Schaller egyenlít, majd ugynó lövi a győztes goalt. Zsák a kapuban ismét remekelt KAC—NSC 0:0. A mérkőzésen némi NSC főlény volt, egy goalját a bíró offside címén érvénytelenített. Törekvés—VAC 2:1 (2:1) A VAC igen biztosan közeledik a kieséshez. BEAC—III. ker. 1:0 (0:0) Stoffián érdeme az egyetlen goal. Az óbudaiai egy 11-est mellé löttek.

O A Meteor közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta az aradi Meteor kerékpár egyesület XXVII. évi rendes közgyűlését a városháza gyűléstermében. Burza Kornél elnök nyitotta meg a gyűlést, majd a különböző jelentések megtevéte után a választások megjelésére tértek át, amelynek eredménye a következő lett: Diszelnők: dr. Robu János, dr. Simó Károly, Joó Béla, Farkas Ábrahám. Örökös tiszteletbeli elnök: Vas Gusztáv. Elnök: Burza Kornél. Ügyvezető alelnök: Reiner György. Alelnökök: Richter Lajos, Merkler Pál, Holczer Jenő, Vulpe József, Muntean Viktor, Zuckerberger László, Ordelt László. Titkárok: Novák Lajos, Salamon Bertalan. Jegyző: Szabó András. Pénztárnok: Takács József. Ellenőrök: Kettner Dezső, Kiss Sándor, Herczföld Alfréd. Szertáros: Sambura János. Pályagondnok és sportintéző: Novák Lajos, Boda Ferenc. Kapitányok: Szabó András, Bucskó Béla, Rózsa György. Ügyészek: dr. Höflich Béla, dr. Lázár Romulus, dr. Spareu Ioan. Orvosok: dr. Keppich Jakab, dr. Luszt Ferenc, dr. Memele Demeter, dr. Péchy Zoltán. Mérnök: Vass Barnabás. Építészek: Novák Lajos, Berecz János. Számvizsgáló-bizottság: Úrmösy B. Árpád, Duffner József, Schwartz Árpád.

Az előkelő világ

épp úgy mint a középosztály, évtizedek óta használja aróának és kezének biztos eredményű és tökéletes sikert hozó ápolására

DIANA krémet
DIANA szappant
DIANA pudert

Mulatság.

— Lutheránus teastély március 6-án esti 9 órai kezdettel a „Fehér Kereszt” szálloda nagytermében. Az aradi evang. egyház nőtagjai látva azt, hogy mennyi sok szegény gyermek van ruha nélkül, szenved, fázik és még az iskolába sem tud elmenni, elhatározták, hogy a ruhák beszerése céljából egy teastélyt rendeznek és annak tiszta jövedelméből már most beszerzik a ruhakelmét és azt a nyár folyamán feldolgozva, november 1-én kiosztják a szegény gyermekek között. Ismerve az aradi közönség nemes és fenkölt gondolkozását, a lutheránus nők remélik, hogy a teastélyen nagyszámban jelenik meg és szórakozást fog találni a zenében, táncban és családias társalgásban a filléreivel szélesívesen hozzájárul a nemes és szociális cél eléréséhez. Relepti-dij 30 lej és az adó. Büffé, bor és különböző élelmiszerek olcsóbbak a beszerzési áránál.

Hitt
zi r
m
ge
sa
kü
sze
gyü
meg
den
az ill
nya a
tétlenü

Kön:

utolsó F
— Fi
március
emlékez
zenekari
kusok g
sensén
A sole
fog ér
egész
sokkal
nialis r
zetének
fél 9 ór
járatok
jegvárúsit
közli.

Csomag

— Uj hi

A már félsza
névnek örven
ner J. hirdeté
az egyre fe
sági élet
keltségi ka
határozta
tést létes
donát ké
írószer
mely m
már hirc
jeszti. I
előtt hárda
Temesvár
piac isme
is nagybe
a hirdető
zalmát ké

— Nagy

Bul. Carol
azonnal pé
ezüst s egyét
héműekre,
gekre. varró
motorbiciklire
gyakra.

**Az Ara
apróhir
gyűj**

A hirde
kényelmére A
féle könyv- és p
ben, Fischer Eliz
helyet létesite
apró hirdetések
után 5 óráig adha
nek az Acsev. pal
kiadóhivatalunk
utjába, apróhir
gyűjtőhelyünkön
mely lapunk másna
ban megjelenik.

2.
öthy
lk
t

l-
k-
bi-
gy
a
onka
meg-
bruár
gyek
B-iká-
gyek
szen-
csak
eket

tánc-
letá-
adásé-

lesz az
dul ró-
riz ér-
körül-
a kas-
vendég-

modern lányok)
este Táray

Jön!
ne.
nal

lejtului.

R.

m vállalunk

ernőné szül.
negtört szív-
ra valamint
barátai ne-
etlen jó férje

r Ernő

an délután 1
s a legboldo-
4-ik évében,
án a Minden-
képest tör-
át.

ogult földi ma-
cius hó 2-án d.
k, a Str. Mețianu
l az ágostai evang.
t az anyföldnek át-

március 1-én.

ágosság lényeskedjék
neki!

și Flui" Arad, Fabrica
de metal și întreprindere
tari, Piața Avram Iancu
-tér) 22. Színház-épület.

HIREK.

Tomescu anyja.

Ez az utolsó írás Tomescu-ról. Utána még legfeljebb két sor jön: a neve, éveinek száma, meg valami rövid mondat az örök világról, vagy a békés nyugalmáról, ha ugyan szükségesnek találja ezt a lukszust: a szegénylegények koporsójának ácsolója, aki utonálló bitangok temetőjébe földelt fejtelten törzse fölé fejét is farag. Betyár-sors: utonálló, fagyoskodni, ölni, rabolni, esendőrök elől futni, álomtalanul virradni, örökké gyilkot fogni s a végén — lelövetni. Ezért nem tragédia a Tomescu tragédiája. Az első ellopott ruhát az első ember-szívbe lött golyó fegyvertüze mögött már felkísért a bűnhődés, a mi Tomescut is utolérte a tárgovistei hegytetőn. És mégis... ahogy most itt látom a durva újságpapíron a halálbamerevedett arcával s lemetszett feje mögött fekete festék-pacni mutatja elcsorgott Káin-átkozott vérért, úgy látom: a betyár is, a gyilkos is ember és a vérdíjas bitangnak is volt anyja, a kit ugyancsak élénk fotografált a zenzáció, amint koldusszegény morusággal, akéva félig, a két között tartja fiának levágott és olyan öreg arccal, mint a halom: megcsókolja az elképzelt ajkat, a kegyetlen vonásokat, csúzik a fiától, akit minden véron keresztül mégis szeretni tud. Nem tudom, van-e az ember-szív-hullámszárnak olyan rácsa, amelyik ezt a halk csókolóközvetitene Tomescu ki-

Szökés az olvadó jégen át.

Élet-halál harc a Dnyeszter tetején.

(Chisenev, március 1.) Vakmerő, az életükkel játszó szökést kísérelt meg három chisenevi soffőr, akik vasárnap délután az enyhe időtől már erősen olvadozó Dnyeszter jértáblán keresztül autóján át akartak szökni Oroszországba. A folyó közepén azonban a meglehetősen sebességgel haladó autóját hatalmas zajjal megrepedt a jég s hosszas küzdelem

s a legnagyobb erőmegfeszítések árán tudtak csak valahogy a román partra visszakerülni, ahol persze nyomban letartóztatták őket. A soffőrök kihallgatásukkor azzal védekeztek, hogy az utóbbi időben igen sok gázolást követtek el s a rájuk váró és súlyosnak ígérkező büntetés elől akarták át-
szökni Oroszországba.

hült szívű, de kell, hogy legyen olyan mágikus erő, amely végtelen mély emberi csodálatra egy pillanatra még kifeszíti a rablóvezér lezárt szemhéját, amikor föléja hajol egy ezerszer megkínzott és a vallatások poklán át minden kínszenvedésig elért öregasszony: az Anya. (p. a.)

— Károly volt trónörökös Londonban. Párisból táviratozzák: Károly volt román trónörökös Párisba érkezett és a hét elején Londonba utazik.

— Arad város főpolgármestere Bucarestiben. Dr. Robu János főpolgármester ma reggel Bucarestibe utazott hivatalos ügyek elintézése végett. Visszaérkezéseig Olariu István városi titkár helyettesíti. A főpolgármester valószínűleg szerdán tér vissza.

— Holban tábornok szabadsága. Bucarestből jelentik: A hadügyminiszter újabb egyhavi szabadságot engedélyezett Holban tábornoknak, a második hadtest parancsnokának, akit tudvalevőleg a földrajzi intézet igazgatójának neveztek ki.

— A bucaresti-i egyetem új rektora. Bucarestből jelentik: A bucaresti-i egyetemi tanárok tegnap tartottak rektorválasztást, amelyen Pangrazi eddigi rektor 57, Minovici és Radulescu Mortu egyetemi tanárok 45—45 szavazatot kaptak. Anghelescu miniszter e három jelölt közül fogja kinevezni az új rektort.

— Felmentett újságíró. Clujról jelentik: A kolozsvári törvényszék ma tárgyalta Bontescu volt miniszternek Végh József hírlápiró ellen indított sajtópörét. Az újságíró ugyanis azt írta Bontescu-ról, hogy öccsét, aki teljesen egészséges, azért helyezte el elmegyógyintézetbe, hogy így megszerezze annak vagyonát. A bíróság Végh Józsefet felmentette.

— Schratt Katalin Pozsonyban akar letelepedni. Bécsből jelentik: Schratt Katalin, Ferenc József volt barátnője, eladta hietzingi villáját Károly volt román trónörökösnek. — Schratt Katalin, amennyiben a csehszlovák hatóságoktól engedélyt kap, állandóan Pozsonyban akar letelepedni.

— Küldöttségek a városházán. Ma egy gazdaküldöttség kereste fel Olariu István városi titkárt, a főpolgármester helyettesét s ama kérelmüket adták elő, hogy a város járjon közben a pécskai kenyérfárosok rendszabályozására kiadott rendelet visszavonása érdekében. Elmondották, hogy a pécskai kenyér sokkal kiadósabb s a szegényebb családok előszeretettel vásárolják. A titkár kijelentette, hogy tolmácsolni fogja a kérelmet a főpolgármesternek. — Egy másik küldöttség is járt a vezértitkárnál s ez a legelődjük leszállását kérte. Elmondották, hogy az idén elrendelt 40 százalékos díjemelést sok s vagyoni viszonyaik nem engedik meg ezt a nagy kiadást.

— Vaddisznó-vadászat Arad megyében. Sikeres vaddisznó-vadászatot rendezett az elmúlt szombat és vasárnapon a „Moma Cadru” aradi vadásztársaság a Monyásza-füredi feletti erdőségeken, mely alkalommal Simay Aladár aradi fürdőtulajdonos egy hatalmas 4 éves vadkant, báró Andrényi Lajos pedig egy 1 és fél éves süldőt lőttek. A vadászaton részt vettek még: dr. Baross Lajos, Czárán János, dr. Grunáz László, Crisan Demeter vad. felügyelő és Paraschio sebesi erdőmérnök. A vaddisznó fejét Lengyel, volt kat. gimn. tanár fogja művészleg preparálni. A vadászati alatt több özhulla maradványait találtak s melyeket a farkasok téptek szét.

— Uccai verekedés. Danka Lajos Vismiczei János és Molnár András aradi soffőröket uccai verekedés előállítására a rendőrprefekturára eljárás közbotrányokozás útján küldte meg ellenük.

„PRIMĂVARA“

(fost MISSIR)

női divaláruháza Arad,
a Minoriták templomával szemben.

Mat. Eng. végelajadás

Eladjuk az összes
raktáron levő áruinkat
minden elfogadható árban.

Tekintse meg kirakatainkban mutatvány árainkat.

Megérkeztek a tavaszi kabátmodellek,

ruhák és divatujdonságok. Mérték utáni rendelések 24 óra alatt készülnek:

"FORTUNA" nagyáruház

Arad, Str. Piriaci 5. Színház hátsó bejáratával szemben

MARTIN JAKAB

keztyü- és sérvkötő üzlete Arad, Str. Horia 3. (Széchenyi u)

Vállalja keztyük tisztítását, javítását. Kész áruk raktáron.

Butorúzet megszüntetése miatt

ebédlő, háló, nappali, egyes fa- és vasbutorok, Ed. n. ajtólagok és kárpitozott áruk jó anyos árban részletfizetésre is beszerezhetők:

GARAI KÁROLY-nál

Arad, Str. B. Lazar 5. (Uránia-mozi mellett.)

Március 5--10-ig Budapesten leszünk a Hotel Esplandeban Zsigmond-u. 38-40. szállunk meg, hogy pácienseinknek természetli

műszemeket készíthessünk és benyeljünk.

F. Ad. Müller Fiai, Wiesbaden műszemeket gyártó intézet. Hogy a hasonhangzsu nevekkel való összetévesztéseket elkerüljük, kérjük a névre és időpontra kelőleg ügyelni.

4 szobás

igen szép fürdőszobás modern új magánház pincével, kerttel a Piața Catedrali közelében 520.000 leíért eladó. Bővebbet: Györfly „Mures” Irodájában, Arad, Str. Unirel. 15226

A temesvári Grand Hotel Ferdinand télikertje

ujjonnan átalakítva **MEGNYILT.**

Elsőrangú nemzetközi konyha. — Kiváló italok. Figyelmes kiszolgálás. Március 1-től minden este tánc az urj közönség részére. Elsőrangú jazzband. 1321

Fémnyomó

állandó munkára kerestetik.

BRAUN bádogos-üzem Oradea.

Nemkivándorlók,

kik egy körutat terveznek és a PHILADELPHIAI kiállítást meglátogatni óhajtják, előjegyzés végett szíveskedjenek mihamarább jelentkezni

N. Brück & Co.

Timisoara, Cetate (Bolváros) Str. V. Alexandri (Hunyadi-u.) 8. sz., a volt „MERCUR” óég helyiségében, mely céggel egyesültünk.

1416

Harisnya

prima cerna ajour (reclam ár) Lei 68.— Cérna és pamut harisnyák 80.— lejől! Selyem harisnya Lei 128.— Gyermekek és férfi harisnyák 20.— lejől! Keztyük 60.— lejől! Szalagok, csipkék, cerna árak stb. rövidárak legolcsóbb beszerzési forrásai!

Bogvó A.

ARAD, Strada Eminescu 13.

Fogászat I „Wipla“

a fogászatban Platinázott fogak („Wipla” anyag) újdonóság 200—250 lej. Arany koronák — fogak garantált arany darabja 350—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) Fehér fogak kautschukra darabja 50 lej. Foghuzás (injektiós érzé telenítés-sel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöltetnek. 5378

Frida D'MOUDJALLED vizsgázott fogász

Arad, Bul. Reg. Ferd. 14. (József főherceg-ut.)

Nagyon jó karban levő

kisebb magánház

a Str. Cogańiceanu közelében, 190.000 leíért eladó

15226 Kizárólagos megbízott: Györfly „Mures” Irodája Arad

Eladó

egy nagyon szép 1462

füstölt tölgy ebédlő, kétszemélyes modern szalon, finom goblein áthuzattal.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Technikai praxissal

bíró fiatal energikus

főmolnár és egy almolnár

üzembeszüntetés folytán állásukat változtatnák. Jelenleg 32 vagonos malomnak helyettes főmolnárja, bármilyen malomnak vezetését próbálódó mellett is vállalják. Beconstruálást és diogram készíteset bármilyen teljesítményre garancia mellett végez. Meghívások Hornok Vince București, Moara Comerciala, kérelmek. 1447

Famegmunkáló gépeket

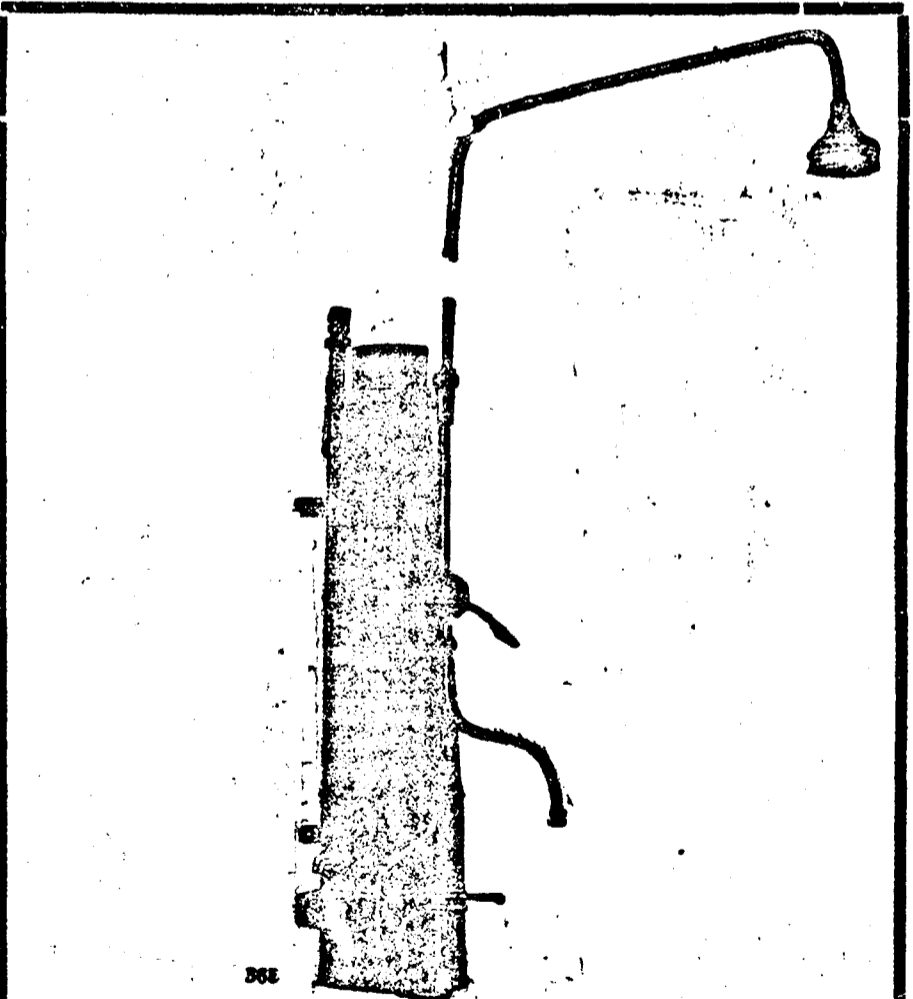
raktarról szállít, kedvező fizetési feltételekkel

„UZINELE KARDOS“

faipari gépgyár Arad.

1454

Gépek állandóan üzemben megtekinthetők.

Ugy, mint a békében, ismét kényelmesen és olcsón fürödhetünk gázzal, valamint számtalan ipari célra is előnyösen használhatjuk a kitűnő minőségű gázt. — Berendezési tárgyakat részletfizetésre és gázszereleési munkálatokat önköltségi árban vállalunk.

UZINELE COMUNALE Sectia Gaz aerian

Arad, Str. Muciu Scevoia No. 9., 11., 13.

Telefon 27., 25. és 16. és Str. Eminescu 4. sz. alatt levő városi üzlet mindennemű megrendelési ügyben a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

Háztalok

a Strada Abatorului (volt Vágóhid-uca) 10—18. házszámú területen

azonnali átvétellel

eladók. : Értekezhetni:

Halmi József

forgalmi Irodájában Arad, Strada Eminescu (v. Deák Fercnc-u.) 9. sz.

Gyümölcsfákat,

gyümölcsfa-alanyokat, di szfákat díszeserjéket, rózsákat, eper palántákat, spargagyökereket, szőlő-oltványokat, alanyvesszőket, síb

szállítanak a legjobb minőségben

Ambrosi, Fischer & Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek r.-t AIUD — NAGYENYED. Árjegyzék kívánatra ingyen. 6182

Aradi határban

a Turay-csárda, Italmérési Iorgal, fűszerüzlettel, lakással, egy katasztrális hold telekkel, 550.000 leíért eladó. 16127

Kizárólagos megbízott:

„Uranul”-iroda Arad, főpostával szemben

Használjunk kizárólag **PLANTOL**

legjobb növény ételzsirt, mert tiszta, egészséges és szapor.

Köserul előállítva, szigoruan az orthodox izr. rituelek szerint.

Fuchs Benjámín nagyváradi orthodox főrabbi úr felügyelete alatt.

Készíti a **Fabrica Phénix S. a. R.**

BUCURESTI.

Kapható a fűszer- és esemege üzletekben.

Ujságmakulatura

5 kyr.-os cso- : magokban :

kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

